

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
1. PLURALITA ZPŮSOBŮ SEGMENTACE SVĚTA JAZYKEM	15
1.1 Názvy barev	15
1.2 Názvy věcí	19
1.3 Vyjádření lidského pohybu	27
1.4 Přemísťování věcí	30
1.5 Vyjádření pozice věcí	32
1.6 Napevno nebo volně	36
1.7 Názvy čísel	37
2. CO JAZYK, TO ZPŮSOB CHÁPÁNÍ SVĚTA?	41
2.1 Jazykový determinismus neboli whorfova hypotéza	42
2.2 Dokážu rozeznat barvu, když neznám její jméno?	43
2.3 Předměty a substance	45
2.4 Klasifikátory a chápání předmětů	50
2.5 Gramatický rod a příslušnost k biologickému pohlaví	53
2.6 Tomu, kdo umí používat slova <i>pravá</i> a <i>levá</i> , se svět zrcadlově obrací	56
2.7 Chápání času	60
2.8 Whorfova hypotéza	62
3. HLEDÁNÍ JAZYKOVÝCH UNIVERZÁLIÍ	63
3.1 Univerzalita jazyka	63
3.2 Univerzální tendence v pojmenovávání věcí	64
3.3 Univerzální rysy ve způsobu pojmenovávání barev	68
3.4 Univerzální rysy ve způsobu pojmenovávání pohybu	69
3.5 Je víc toho společného, nebo toho odlišného?	71

4. JAK SE VYVÍJÍ MYŠLENÍ DĚTÍ – KDYŽ SI OSVOJUJÍ JAZYK	75
4.1 Kategorie vytvořené jazykem	75
4.2 Co se změní, když se dítě učí názvy věcí	79
4.3 Chápání počtu	84
4.4 Jazyk mění pohled na vztahy mezi věcmi	89
4.5 Jak jazyk ovlivňuje chápání	95
5. JAK JAZYK OVLIVŇUJE CHÁPÁNÍ	103
5.1 Slova mění paměť	103
5.2 Slova mění způsob vidění událostí	105
5.3 Slova a chápání barev	107
5.4 Je možné chápání bez zprostředkování jazykem?	111
ZÁVĚR: JAZYK A MYŠLENÍ – K POCHOPENÍ JEJICH VZTAHU	113
DOSLOV	123
DOSLOV K ČESKÉMU PŘEKLADU	125
POZNÁMKA PŘEKLADATELKY	133
LITERATURA	135
BAREVNÁ PŘÍLOHA	139